

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 8 marca 1961 r.

w sprawie izb wytrzeźwień.

Na podstawie art. 21 § 4 ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o zwalczaniu alkoholizmu (Dz. U. Nr 69, poz. 434) zarządza się, co następuje:

§ 1. Izby wytrzeźwień (zwane dalej „izbami”) organizowane są przez prezydya właściwych miejskich rad narodowych.

§ 2. 1. Do izb doprowadza się osoby w stanie nietrzeźwym, które zachowaniem swoim zakłócają spokój i porządek publiczny lub dają inny powód do zgorzienia w miejscu publicznym albo w zakładzie pracy.

2. Do zadań izby należy w szczególności:

- 1) izolowanie osób nietrzeźwych do czasu ich wytrzeźwienia,
- 2) udzielanie osobom przyjętym do izby świadczeń higieniczno-sanitarnych,
- 3) udzielanie osobom nietrzeźwym doprowadzonym do izby pierwszej pomocy w nagłych wypadkach,
- 4) uświadamianie osób doprowadzonych do izby o szkodliwości nadużywania napojów alkoholowych.

3. Szczegółowe zasady wykonywania zadań przez izby określi regulamin izb wytrzeźwień, wydany przez Ministra Spraw Wewnętrznych.

§ 3. Izby współdziałają z właściwymi terenowo komisjami społeczno-lekarskimi, poradniami zdrowia psychicznego, poradniami przeciwalkoholowymi, społecznymi komitetami przeciwalkoholowymi oraz innymi instytucjami i organizacjami społecznymi mającymi na celu zwalczanie alkoholizmu i jego skutków, jak też moralnego zaniedbania i przepępczości wśród nieletnich.

§ 4. 1. Na czele izby stoi kierownik, który ponosi odpowiedzialność za całokształt działalności izby.

2. Szczegółową organizację izb oraz ilość etatów określają prezydya właściwych miejskich rad narodowych na wniosek urzędów (wydziałów) spraw wewnętrznych.

§ 5. Izby powinny posiadać wydzielone pomieszczenia dla kobiet i dla nieletnich.

§ 6. Izby wyposaża się w ambulatoria zaopatrzone w leki i sprzęt niezbędny do udzielania pierwszej pomocy oraz w środki dezynfekcyjne i dezynsekcyjne. Izby powinny być zaopatrzone w środki transportu odpowiednio przystosowane do przewożenia osób nietrzeźwych.

§ 7. Izby nie mogą być zakładane w bezpośredniej bliskości przedszkoli, żłobków, szpitali, szkół, koszar oraz zakładów, instytucji lub urzędów, którym działalność izby mogłaby utrudnić normalne wykonywanie zadań.

§ 8. Czas, w którym izby są czynne, ustalają urzędy (wydziały) spraw wewnętrznych prezydów właściwych miejskich rad narodowych stosownie do lokalnych potrzeb i warunków.

§ 9. Osoby nietrzeźwe mogą być doprowadzone lub dowieziona do izby przy pomocy pracowników izby, funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej lub innych osób.

§ 10. Osoby zatrudnione w izbie, mające z tytułu wykonywanych obowiązków bezpośrednią styczność z osobami doprowadzonymi do izby, uprawnione są do stosowania wobec tych osób środków przymusu fizycznego ograniczającego swobodę ruchów w postaci chwytów obezwładniających, kafelanów bezpieczeństwa i pasów służących do przymocowania osoby do łóżka w przypadkach:

- 1) napaści na pracownika izby lub inną osobę przebywającą w izbie,
- 2) usiłowania popełnienia samobójstwa lub okaleczenia swojego ciała,
- 3) demolowania pomieszczenia i urządzeń izby,
- 4) stawiania oporu uniemożliwiającego pracownikom izby wykonywanie ich obowiązków służbowych.

§ 11. W razie dowiezienia osoby nietrzeźwej do izby środkiem transportowym nie będącym w dyspozycji izby opłata za przejazd zostaje uiszczona z kasy izby.

§ 12. 1. Osoby doprowadzone (dowiezione) do izby powinny być poddane niezwłocznie badaniom lekarskim.

2. Lekarz (felczer) po przeprowadzeniu badań osoby nietrzeźwej decyduje, czy stan jej wymaga:

- 1) wezwania pogotowia ratunkowego w celu przewiezienia do szpitala,
- 2) zabiegów z zakresu pierwszej pomocy, które mogą być dokonane w izbie (opatrunek, zastrzyk, przepłukanie żołądka itp.),
- 3) zabiegów higieniczno-sanitarnych (kąpień, umycie, ostrzyżenie itp.).

§ 13. Osoby nietrzeźwe przyjmuje do izby kierownik izby lub osoba przez niego upoważniona po stwierdzeniu przez lekarza (felczera), że nie zachodzą ku temu przeszkody ze względu na stan zdrowia.

§ 14. 1. Osobom przyjętym do izby osoba wyznaczona przez kierownika izby odbiera na czas ich pobytu w izbie ubranie, obuwie, bieliznę oraz wszelkie dokumenty, pieniądze, kosztowności i inne przedmioty, które zostają złożone do kasy depozytowej.

2. Osobom przyjętym do izby wydaje się na czas pobytu bieliznę zastępczą.

§ 15. Do depozytu nie składa się napojów alkoholowych znajdujących się przy osobach doprowadzonych do izby; napoje te ulegają przypadkowi z mocy prawa.

§ 16. 1. Przyjęcie rzeczy do depozytu odbywa się protokolarnie przy udziale osoby doprowadzającej.

2. Zatrzymane przedmioty zwraca się za pokwitowaniem przy opuszczaniu izby przez osobę doprowadzoną z zastrzeżeniem określonym w § 26 ust. 3.

§ 17. W czasie pobytu w izbie osoby doprowadzone do izby nie mogą przyjmować odwiedzin ani przesyłek.

§ 18. Osoby nieletnie przekazuje się po wytrzeźwieniu do izby dziecka Milicji Obywatelskiej.

§ 19. 1. Lekarz (felczer) zatrudniony w izbie obowiązany jest, na żądanie prokuratora lub organów Milicji Obywatelskiej, pobrać od osób doprowadzonych do izby krew do badania w celu ustalenia zawartości alkoholu we krwi.

2. Badanie krwi powinno być przeprowadzone również na żądanie osoby doprowadzonej do izby; w tym przypadku koszty badania krwi ponosi osoba doprowadzona, chyba że badanie nie wykaże obecności alkoholu we krwi.

§ 20. 1. Maksymalny czas pobytu w izbie nie może przekroczyć 24 godzin.

2. Osoby doprowadzone do izby przebywają w niej do wytrzeźwienia, a w każdym razie opuszczenie izby nie może nastąpić wcześniej niż po ośmiu godzinach pobytu w izbie.

3. O opuszczeniu izby przez osobę doprowadzoną decyduje kierownik izby lub osoba przez niego upoważniona, po wyrażeniu zgody przez lekarza (felczera).

§ 21. 1. O każdym wypadku doprowadzenia osoby nietrzeźwej izba zawiadamia właściwy zakład pracy, szkołę

(uczelnię), a jeżeli osoba doprowadzona jest nieletnia — również jej rodziców (opiekunów) oraz władzę opiekuńczą.

2. W razie gdy osoba nietrzeźwa zostaje doprowadzona do izby po raz drugi w ciągu kolejnych dwóch miesięcy, izba zawiadamia właściwą komisję społeczno-lekarską powołaną do orzekania o zastosowaniu leczenia przymusowego. Jeżeli osoba doprowadzona posiada na swym utrzymaniu nieletnie dzieci, a istnieje uzasadnione podejrzenie, że zaniedbuje swe obowiązki rodzicielskie — izba zawiadamia ponadto władzę opiekuńczą.

3. W przypadkach gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że osoba doprowadzona na skutek nadużywania alkoholu nie spełnia obowiązku dostarczenia środków utrzymania rodziny, a drugi z małżonków ze szkodą dla dzieci lub innych członków rodziny nie złożył sądowi wniosku o orzeczenie, aby wynagrodzenie za pracę lub inne należności przypadające małżonkowi zaniedbującemu rodzinę były wypłacane w całości lub części do rąk drugiego małżonka, izba zwraca się do urzędu (wydziału) spraw wewnętrznych prezydium właściwej miejskiej rady narodowej o skierowanie do sądu wniosku o nakazanie wypłaty całości lub części wynagrodzenia za pracę albo innych należności małżonka zaniedbującego rodzinę do rąk drugiego małżonka lub osoby sprawującej opiekę nad dziećmi albo mającej stwierdzone wyrokiem sądowym prawo do alimentów.

§ 22. 1. Bezpośredni nadzór nad izbami wytrzeźwień sprawują prezydium miejskich rad narodowych przez urzędy (wydziały) spraw wewnętrznych oraz wydziały zdrowia i opieki społecznej.

2. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, wykonywany przez urzędy (wydziały) spraw wewnętrznych obejmuje całokształt działalności izby, a w szczególności:

- 1) zasadność zatrzymywania osób nietrzeźwych w izbie,
- 2) organizację i wyposażenie izby,
- 3) należyte wykonywanie obowiązków przez pracowników izby,
- 4) gospodarkę finansową izby,
- 5) wykorzystanie środków transportowych i łączności,
- 6) współpracę z właściwymi organami państwowymi i społecznymi,
- 7) prawidłowość prowadzonej dokumentacji.

3. Nadzór, o którym mowa w ust. 1, wykonywany przez wydziały zdrowia i opieki społecznej obejmuje sprawy z zakresu lekarskiego.

§ 23. W wykonywaniu prawa nadzoru urzędy (wydziały) spraw wewnętrznych oraz wydziały zdrowia i opieki społecznej prezydium właściwych miejskich rad narodowych mogą przeprowadzać kontrolę działalności izby, każdy w swoim zakresie działania, oraz wydawać zarządzenia po kontrolne.

§ 24. Pobyt i usługi w izbie są odpłatne.

§ 25. 1. Cennik opłat za pobyt i usługi zawiera załącznik do niniejszego rozporządzenia.

2. Prezydium właściwych miejskich rad narodowych ustala cenniki za usługi nie wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia, w oparciu o obowiązujące ceny usług, z jakich osoby doprowadzone korzystają w izbie.

3. Posiadanie uprawnień do bezpłatnej pomocy zakładów społecznych służby zdrowia nie stanowi podstawy do

korzystania w izbie z bezpłatnych świadczeń w zakresie pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.

4. Do rachunku za pobyt i usługi, wystawianego osobie opuszczającej izbę, dolicza się koszty przewozu osoby nietrzeźwej do izby, jak również ewentualne koszty naprawienia szkód wyrządzonych przez osoby nietrzeźwe na skutek zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy stanowiących wyposażenie izby lub środka transportowego, którym osoba nietrzeźwa została przewieziona do izby.

§ 26. 1. Należności określone w § 25 podlegają uiszczeniu przy opuszczeniu izby przez osobę doprowadzoną.

2. W przypadku odmowy uiszczenia należności należy je potrącić z depozytu pieniężnego osoby doprowadzonej.

3. W przypadku gdy należność nie zostanie uiszczona lub potrącona z depozytu pieniężnego w całości lub części — służy izbie w celu zabezpieczenia tych należności ustawowe prawo zastawu na innych przedmiotach zatrzymanych w depozycie.

4. Przepisy ust. 2 i 3 nie dotyczą należności izb z tytułu kosztów związanych z przewiezieniem osoby nietrzeźwej do izby środkiem transportowym nie będącym w dyspozycji izby, jak również ewentualnych kosztów naprawienia szkód wyrządzonych przez osoby nietrzeźwe na skutek zniszczenia

lub uszkodzenia środka transportowego, nie będącego w dyspozycji izby, którym osoba nietrzeźwa została dowieziona do izby.

5. W depozycie zatrzymuje się tylko te przedmioty, których wartość jest konieczna do zabezpieczenia należności izby, pozostałe przedmioty zwraca się osobie opuszczającej izbę.

§ 27. W razie gdy należność określona w § 25 nie zostanie uiszczona w ciągu 7 dni od daty opuszczenia izby przez osobę doprowadzoną, należy wszcząć egzekucję tych należności na podstawie przepisów o egzekucji administracyjnej świadczeń pieniężnych, stosownie do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1957 r. w sprawie poruczenia niektórym wierzycielom prowadzenia egzekucji administracyjnej przez zajęcie wynagrodzenia za pracę (Dz. U. z 1958 r. Nr 3, poz. 8).

§ 28. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 listopada 1956 r. w sprawie organizacji izb wytrzeźwień oraz sposobu ustalania opłat związanych z pobytem w tych izbach (Dz. U. Nr 57, poz. 264).

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Spraw Wewnętrznych: W. Wicha

Załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 8 marca 1961 r. (poz. 104).

CENNIK OPŁAT ZA POBYT I USŁUGI W IZBIE WYTRZEŻWIEN

1. Pobyt w izbie wytrzeźwień wraz z badaniem lekarskim i z przepisnymi ogólnymi usługami	180 zł
2. Zabiegi	30 zł
3. Dowieszenie osoby nietrzeźwej do izby wytrzeźwień	35 zł *)
4. Przywrócenie porządku i czystości po zanieczyszczeniu łóżka	50 zł
5. Przywrócenie porządku i czystości po zanieczyszczeniu sali	30 zł
6. Przywrócenie porządku i czystości po zanieczyszczeniu środka transportowego	30 zł

*) Stawkę określoną w pkt 3 stosuje się w przypadku dowieszenia osoby nietrzeźwej do izby wytrzeźwień środkiem transportowym nie będącym miejskim środkiem komunikacji.